

Egyszerre négy — és mindegyik fedett

Folytatódik a medenceépítés Újszegeden

A KEVIÉP munkagépei már a medencék helyén egyengeti a talajt

Az újszegedi Ligetfürdő törzsvendégei naponta figyelemmel kísérhetik a terület-előkészítők munkáját, hat telek kisajátítása után ugyanis nemrégiben megkezdődött a következő medence építése. Az egyes szám a medence esetében azonban pontatlan: valójában többről kell beszélnünk..., de ne vágjunk az események elébe.

A Szegedi Vízművek és Fürdőknél ugyanis a strand-program folytatásául többféle változatot dolgoztak ki a Fürdő utca és a Dohány utca, meg a töltés közé zárt terület beépítésére. A városi tanács végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy a jelenlegi leggyorsabb, de a továbbfejlesztés lehetőségét is magába foglaló változatot kell a tervezőknek részletesen kimunkálniuk. Így aztán a Szegedi Tervező Vállalatnál — Tarnai István vezetőtervező és munkatársai rajzasztalán — nyerték el a végleges formájukat az elképzelések, hogy aztán a KEVIÉP és a vízmű dolgozói még ezen a nyáron elkezdhesék — s 1978 végén befejezhesék — a Ligetfürdő újabb építési szakaszának munkálatait.

A tavaly átadott harmincnyolc méteres medencétől, a pancsolótól és a dögönyözőtől északra két, huszonöt méteres és ugyancsak két — ívelt oldaluk miatt inkább a felületméretükkel jellemezhető —, 175 négyzetméteres medencét helyeznek el. S éppen elegendő lesz az érdekes ötven méter sugarú képzelt körben elfér a négy medence. A kör persze nem is csupán elméleti kör: a medencét ugyanis közös tetővel fedik be. A MIKÓV vállalta a speciális, műanyagból készült tetőelemek gyártását és szerelését. A végső formájában a kuglófra emlékeztető tető tehát kör alakú lesz, közepén egyetlen betonpillér tartja, oldalt pedig a négy méter magas, acélvázas üveglakrendszerhez csatlakozik. Ez a körbefutó ablakrendszer természetesen nyitható, nem kell attól tartani, hogy a párák meleg fojtottá teszi a fedett tér levegőjét.

A medencék különböző hőfokúak és mélységűek lesznek, és valamennyi feszített víztükrrel készül. (Ami a versenyuszodák esetében követelmény, itt azonban inkább érdekesség: a víztükrök

néhány centivel a szilárd járdaburkolat fölé kerül. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a medencéből állandóan „túlfolyik” a csatornába a víz.)

A strand bővítéséhez persze újabb kutat is kell fúrni, s mivel e kútfúrásához nagy hely szükséges, a Torontál terre telepítik majd a berendezéseket, amelyek révén 1500 méter mélységből 70 Celsius-fokos vizet várnak. A nagyobb medencék vize 27 — ez lesz az úszni vágyó vendégeké —, illetve 30 fokos lesz, ez készülő a lubickolóknak, a kisebb, 34 fokos vízűben a gyerekek, a negyvenfokosban pedig az idősebb nemzedék strandolói jutnak helyhez. A medencék

vízét egyébként naponta cserélik majd. Mindez — a terprendezzel, közművekkel, a medence burkolatával, fedélszerkezetével együtt körülbelül 27 millió forintba kerül.

Ahhoz, hogy a fedett medencéket télen is megnyithassák a nagyközönség előtt, fűtőgép, a medencék közelében újabb öltözők szükségesek. Erre egyelőre nincs fedezet, hiszen legalább 50 — 60 millió forinttal kellene rendelkeznie a városnak, hogy a Ligetfürdő elnyerje végleges formáját. Az újabb négy medence azonban így is biztató folytatásnak számít a fürdőprogram megvalósulásában.

P. K.

Hétfőn kezdődik az anyanyelvi konferencia

Hétfőtől kezdődően hatnapos programmal rendezik meg Budapesten a III. anyanyelvi konferenciát. A világ minden tájáról érkeznek ott élő magyarok az eseményre, amelynek nagy számú hazai résztvevője is lesz.

A konferencia központi témája: a magyar nyelv és kultúra megőrzésének helyzete, lehetőségei és perspektívái idegen nyelvű környezetben. Az esemény háttéréhez tartozik, hogy a magyar kultúra hazai és külföldi szemlélyiségeinek részvételével 1970-ben Debrecenben rendezték meg az I. anyanyelvi konferenciát, amelyen magyar nyelvet oktatók, középiskolai és egyetemi tanárok, írók, újságírók, külföldi magyar egyesületek vezetői vettek részt. E hét évvel ezelőtti esemény emlékeztető eredménye lett, hogy a külföldi magyarországi magyarországi részére feltárták a magyar nyelv és kultúra ápolásának lehetőségeit, megbeszéltek a tennivalókat és a hazai segítség formáit. 1973-ban Szombathelyen került sor a II. anyanyelvi konferenciára; ekkor már az első konferencia óta megjelentetett, a külföldi nyelvtanításban kitűnően bevált magyar tananyagokról is számot adhattak.

Az elsőtől a mostani harmadik konferenciáig terjedő időszak anyanyelvi mozgalmának eredményessége tükröződik abban, hogy témáiban bővül, mind sokrétűbbé válik az anyanyelvi konferenciák munkássága; gyarapodtak — számban, terjedelemben egyaránt — azok a tankönyvek és más írásos oktatási segédanyagok, amelyekkel az anyanyelvi nevelést, a magyar nyelv megtanítását támogathatjuk. Egyidejűleg sokasodott a számuk azoknak a könyveknek, szemléltető képes kiadványoknak, amelyek jól szolgálják kultúránk szélesebb fogalmának, hagyományainak és új produktumainak megismertetését. (MTI)

Augusztus 17—19.:

Meteorológusok vándorgyűlése

A téma: jégeső-elhárítás, radarmeteorológia

A Magyar Meteorológiai Társaság augusztus 17—19. között Pécsen tartja XIX. vándorgyűlést, s ezen a Szlovák Meteorológiai Társaság képviselői is részt vesznek. Az együttes ülésen olyan kérdésekről tanácskoznak majd a meteorológusok, amelyek egyaránt érintik Magyarországot és Szlovákiát, illetve amelyekben

Akikre számíthatunk

Vajon kitől várhat segítséget a fiatal, kisgyermekes házaspár, ha moziba, vagy színházba akar menni? Az apróságok felügyeletét többnyire a nagymamák, nagypapák vállalják el. Kik azok, akikre bizton számíthatnak a vállalatok, ha valamiért összesűrűsödött a munka, s gyors elvégzésre vár? Segítségül természetesen a nyugdíjasokat hívják el. A gyárakban is megtaláljuk az öregeket, ott, ahol élet-erős, munkaképes fiatalat lefoglalni nem lenne célszerű. De ez így is van rendjén, hiszen ki máshoz fordulhatnánk olyan bizalommal, mint az idősebbekhez? Húzódozás nélkül vállalják el a munkát, legfeljebb gyakrabban tartanak pihenőt, és mozdulataik valamivel lassúbbak. Mégis így jut tudomásukra, hogy szükség van rájuk, s koruk ellenére is tehetnek hasznosat. Van, aki maga keresi a lehetőséget, hol tehet értékeset. Ezért figyelhetjük meg gyakran, hogy a kiskertekből hangyaszigalommal hordják buszokon, villamosokon vagy kerékpáron a zöldséget, gyümölcsöt az üzletekbe, vagy éppen a piacra. Nagy segítség ez, mert a kertészeti termelés kézimunkaigényes. Sokszor elhangzik, hogy a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban is gond a zöldség- és gyümölcsfelé betakarítása. Fogy a munkaerő és kevesebb munkakézre egyre több szüretelnivaló jut. Ezért nyugdíjasok és diákok is részt vesznek a szedésben. Jelentős szerepük van abban, hogy a gazdaságok idejében el tudják végezni és be tudják fejezni a betakarítást. Segítő kezük nyomával az aratás időszakában is lépten-nyomon találkozhatunk. Abban is részük van tehát, hogy Csongrád megyében az idén az elmuított évihez képest rekordidő alatt került magtárba a gabona.

Öregjeink néha még elcsodálkoznak a mai terméseredményeken, s megcsodálják a fejüket, ha épületnyi gépeket látnak a földeken. Ezek a gépek sokféle munkát elvégeznek, de a mezőgazdaságban a kézi munka ma is sokat ér. Hiába több a bálázógép, a kazalrakás még ma is a „legényes” szakmák közé tartozik. Ma is dicőség a szalmarakónak, ha a kazal formás, és még véletlenül sem ázik be. De ott vannak a vetőgépek is, ügyelni kell ezek munkájára, mert nem mindegy, hogyan szóródnak a földbe a magok, egyenesek-e, vagy görbék a sorok, s elég-e a vetés mélysége. A másodvetések idején, amikor a gazdaságokban feltornyosul a munka, bizony többnyire nyugdíjas kerül a vetőgépre is. Precízebben más sem tudná elvégezni ezt a munkát.

Többször elhangzott, hogy egyik vagy másik munkát nem lehet nyugdíjással végezteni? Miért? Mondják, mert az idősebbek ilyen vagy olyan munkavégzésben még nem vettek részt, a gép számukra idegen. Tévedés, mert ha alapos magyarázat után bízzuk rájuk a feladatokat, s megértjük velük a kezelési utasításokat, és a nagyon fontos munkavédelmet, nem lehet különösebb baj. Találkozni nyugdíjossal, aki a magtárban a szarítósígnál kezelte, gyerekes örömmel és hihetetlen

nagy lelkesedéssel. Kapcsolta, odébb állította, pedig világlátásban a szivlapátokhoz szokott. Van, aki újra felül a bakra, befogja az öregebb lovakat, s ivóvizet szállít a kapásoknak, szőlőkötözőknek, paprikaszedőknek. De sorolhatnám még, hol dolgoznak nagyon jó eredménnyel a nyugdíjasok, hiszen különösen a nyári munkában, mindenütt találkozni velük, a magtártól a kertészeti, az állattenyésztéstől az öntözésig, a szérűkerttől a szántóföldig.

Valami mégis fékezte eddig a nyugdíjasok nagyobb munkavállalási kedvét. Ezért vált szükségessé, hogy időszakosan érvénybe lépjen egy intézkedés. Új kormányrendelet látott napvilágot, s így lehetővé vált, hogy a nagyobb kézimunkaigényes növények betakarítási munkáiban november 15-ig a nyugdíjasok, nyugdíjuk korlátozása nélkül vehetnek részt. Ezzel az intézkedéssel lényegesen meggyorsítható a szüret is, s jelentősen csökkenthető a betakarítási veszteség. Eddig évente átlagosan 110 ezer nyugdíjas vállalt munkát a mezőgazdaságban. A közgazdászok számításai szerint, a kormányhatározat eredményeként ez 40—50 ezerral növekedhet már az idén. Alátámasztja ezt az elgondolást, hogy más területen nyugalomba vonult ipari munkás is ugyanilyen feltételekkel vehet részt a szezonmunkákban. Ezzel a nyári és az őszi munkacsúcsok idején a gazdaságok elegendő munkaerő-utánpótláshoz jutnak.

De kedvező ez az ember számára is. Nagyon sok nyugdíjas panaszolta, hogy az állítólagos szabad idő az ő korukban nem mindig kedvező. Sokkal szívesebben tevékenykednek, szorgoskodnak, munkát vállalnak a maguk módján, mint hogy semmittevéssel teljenek hétköznapjaik. A rengeteg szabad idő ideig-óráig valóban csábító, és még élvezet is nyújt, később azonban mindez unalmassá, egyhangúvá, sokszor elviselhetetlenné válik. Ezért is keresik a nyugdíjasok maguknak az elfoglaltságot. Egyik ismerősöm újságot néhány esztendővel ezelőtt, hogy alig várja már a nyugdíjaztatását. Később mások mesélték róla, hogy hiába nyugdíjas, azért ma is felkel hajnalonként, biciklire ül, a felesége ugyanúgy becsomagozza a reggelijét, mint azelőtt, és el nem marad az aratóktól, kukoricatörőktől, öntözőktől. Újabbban ő kapja a télesztőt a tarlóféléltől megbízatást aratás idején. Jobban, lelkiismeretesebben végzi a munkát bárkinél.

A mezőgazdasági üzemek vezetői a rendelet óta eltelt időt figyelembe véve megállapították, hogy máris érezhető az új rendelet hatása. A nyugdíjasok bevonásával csökkent a nyári létszámihiány. A zöldség, a szőlő, a gyümölcs, a dohány, a burgonya, a cukorrépa betakarításában most már folyamatosan vesznek részt a nyugdíjasok. A segítő kezek, ha kevesebbek és inasabbak is, mint a fiatalok, ebben az időben tehetnek a legtöbbet. Megnyugtató érzés, hogy nyugdíjasaink munkájára mindig számíthatunk.

Radics Ferenc

Apad a Duna

Gyorsan vonult le az idei nyár eddigi legnagyobb árhulláma a Dunán. Az emlékeztető 1954-es árvíz óta két ízben is megerősített gátaknak nem okozott gondot a Duna gyors, mintegy kétnégyzetes áradása. Az árhullám zavar nélkül vonult le a Szigetközi szakaszon. Győrnél is megkezdődött az apadás.

Hidraulikus gépsorok fejtik a szenet

Új bányát nyitnak

Mint ismeretes, a barnaszénprogramban az észak-dunántúli szénmező kincsét hasznosítva 1990-ig Bicske térségében felépül egy 1930 megawatt teljesítményű erőmű. Az ezt fűtőanyagként elváltó új bányák közül a márkus-hegyi adja elsőként a szent, 1981-ben. Az akna mélyítése már folyik. Az új bányát a legkorszerűbb gépekkel szerelik fel.

Elsőként az országban itt csillék helyett függő sín pályán szállítják majd a vágatokban a munkához szükséges eszközöket, felszerelést, s ezen vizik a bányászokat is. A függesztett pálya előnye, hogy kisebb helyet foglal el a szűkös vágatban, s a hagyományos csillepályával szemben közvetlenül a fejtésig viszi a szállítmányt. Csúpan ez napi egy óra munkakieszt szünet meg, jelenleg ugyanis gyakran fél órákat kell a bányászoknak a fronttól a fő szállítási útvonalig gyalogolniuk. A magyar-NSZK kooperációban készülő függő bányavasúthoz a Bányászati Kutató Intézet dolgozta ki a konténeres szállítási technológiáját. Ennek lényege, hogy a felszerelést — a gyakran 20 tonna súlyú gépek alkatrészeit — ládákban előre csomagolva juttatják el a vágat függővasútián az összeszerelés helyszínéig.

A legfontosabb művelet, a fejtés munkáját az új bányákban speciális hidraulikus gépsorok végzik, ezeknek értéke egy 100 méter hosszúságú fronton a 60—80 millió forintot is eléri. A hidraulikus pajszbiztosító szerkezetet a beomlás veszélyét küszöböli ki, az acélpajzs alatt nagy teljesítményű jévesztőgépek fejtik majd a szent. A fejtőgéppel összhangban a biztosító szerkezet is halad előre, így folyamatos, termelékenyebb a munka.

Játékiállítás

Az őszi BNV-vel egy időben első ízben kerül sor a vásárcsopont D pavilonjában nemzetközi játékiállításra. A cél: a játékipar és játékszergyártás legújabb nemzetközi eredményeinek bemutatása, a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése. Bemutatja az óvodáskor előtti, az óvodáskori, az iskoláskori és a felnőttkori játékokat, a játszótérek, játszóparkok, játszósobák berendezéseit és játékszerzeit, a játéksportok eszközeit.

Bútorexport

Svéd és NSZK-beli megrendelésre 45 millió forint értékű bútort exportál az idén a Zalazentgróti Faipari Szövetkezet. Többségét már útnak is indították.

A szövetkezet szinte kizárólag hosszú élettartamú koloniál és rusztikus — fényes, tömör fából készült — bútortokat gyárt, két műszakos termeléssel, mintegy hetvenmillió forint értékben.